

Stišam voz na Ljubelj,
Hej! sem pa spet vesel;
Svoje blago oddam,
Kar sem ga vzel;
Živino izprežem zdaj,
Dam ji zobati kaj.
Kmal naložim,
Pokam nazaj.

Kar jez vem, da živim,
Radosten vedno sim,
Če tudi dostikrat,
Kaj preterpim!
Delam rad, pojem rad,
In pijem tudi rad;
Kdor bi mar žaloval,
Dokler je mlad!

Tukaj poglejte me,
Pera zavihane
Črnega škarjovca
Kak mi stojé!
Kdor jih želi imet',
Naj jim gré sam na sled,
Jez jih ne dam
Za celi svet!

Močen sim, zdrav in čverst,
Ljub'co na vsaki perst,
Če bi brezvesten bil,
Znal bi s' natvest';
Dečve vse v me režé,
Drugim pa preč bežé —
Jez pa imam
Izvoljeno že!

In spet je donel vesel ropot od vseh krajev verlemu pesniku v pohvalo, ki ni nehal pred, da ni postregel še z eno, ki jo je zapel od svojega lastnega doma pod naslovom:

Zadovoljni Teržičan.

Sem Teržičan,
Deleč poznán,
Delam in pojem,
Rad sim štemán.
Mi diši jéd,
Kaša, podmet.
Žganci in krape,
Tudi trijet.

Štruklje rad jem,
Vince pijem,
K mamki beržanki
Najrajši grém.
Kjer diši kljun,
Purman, kapún,
Serna, beržole,
Nisim begún.

Vname se plés,
Jez sem vmes;
Sučem dekleta
Bistrih očés.
Kdor me pozná,
Rad me ima
Bodi drugodi
Ali domá.

Ko gnjezdo tič
Ljubim Teržič,
Kjer se zdeluje
Kosa, mešič.
Da sim le zdrav,
Vse mi gré prav,
Bog daj, da srečno
Smert bi prestal!

Bravci „Novic“ že zdavnej vejo, kakošna bistra glavica je naš V. Kurnik, in danes smo imeli spet priložnost prepričati se, da ga smemo po pravici šteti v versto pravih národnih pesnikov, kteremu ne stopa kurji pot na čelo, kadar Pegaza jezdari, ampak brez vsega truda in brez vsega napenjanja mu pesmi tekó tako preprosto in gladko, da je veselje. — Tudi pesmici „Savica“ in „Žalostni glas zvonov“ ste se lepo ujemale. — Izmed nemških govorov pa je bil posebno kratkočasen dogovor, kterega sta govorila „čevljar in krojač“. — Ko je bilo vse to pri kraju, se je začelo srečkanje, po katerem so se delili različni božični darovi, ktere so mili dobrotniki tudi letos prav bogato podelili verlim udom te družbe. Marsiktera hvaležna solzica se je svetila v očeh pridnih mladenčev, kteri res zaslužijo, da se jih spominja mila roka. Navadna večerna molitev in pesem je končala veseli večer te družbe. Veliko visokočastitih gospodov in gospej, podpornikov in podpornic in drugih prijatlov iz vseh stanov je bilo priča te lepe slovesnosti, ktera je bila zares prav serčna, domača in pošteno vesela. Serčno želimo, da bi se nam tū večkrat napravila taka veselica in da bi se družba množila od dne do dne in razcvetela v lepi edinosti. Pod krilom nevtrudljivega vodja gospod prof. Vončinata ji je vesel napredek gotov.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Letošnje leto ne bo rekrutbe, čeravno je bila že oklicana. Cesar sami so 26. dec. preklicali prejšnji oklic, rekši, „da se je po domoljubnosti avstrijskih narodov leta 1859 toliko prostovoljcev in po rekrutbi ravno tega leta tudi drugih novincov toliko nabralo, da ima armada skoro dosti vojakov; zatega voljo pa tudi v letu 1861 ne bo večja rekrutba kakor navadna“.

— Večkrat že v misel vzeta nova postava za rokodelstva in obertništva (Gewerbeordnung) je prišla zadnje dni lanskega leta na dan. Cesarski patent od 20.

dec., kteri oklicuje novo postavo, ki šteje 160 razdelkov, določuje 1. dan majnika kot začetni dan nove postave. V današnjem listu smo na strani 4. podali svojim bravcom kratek zapopadek o nji; z natisom cele postave bomo začeli morebiti v prvem prihodnjem listu. Natis cele postave ravno v našem listu se nam zato potreben zdí, ker bo treba, da ne samo rokodelci in obertniki jo bojo natanko znali, temuč tudi župani itd.

— Cesarski ukaz od 23. dec. določuje novo vodstvo tiste komisije, ki se peča s poplačevanjem državnega dolga, in ji daje obširnišo oblast.

— Po cesarskem ukazu imajo tudi v gornji Avstrii vse 4 kresije jenjati, in sicer najdalji čas do konca aprila t. l. Vradniki in služabniki, ki pridejo ob službo, se imajo kam drugam podtakniti.

— Novo postavo za žandarje izdeluje ministerstvo notranjih oprav. Po posebnem cesarskem ukazu bojo žandari nek ostali v versti vojakov, sicer pa se bojo zlo prenaredili; tudi jih v vsem cesarstvu ne bo več kot k večjemu 9000; dozdej jih je bilo blizo 16.000.

— Že več let so na Dunaji velike dnarne loterije, kterih dohodki (to je, kar čez izplačane srečke ostane), so namenjeni edino za občokoristne reči. Letos mesca majnika bo spet ena taka velika dnarna loterija, ktere nas Slovence posebno zadeva. Od dohodkov te loterije je namreč po najvišjem cesarskem povelji namenjena ena polovica za to, da se napravi deželjska norišnica (bolnišnica neumnih ali norih) za Štajarsko, Krajnsko in Koroško, in da se gluhomutnici celovški nakloni podpora, — druga polovica pa za to, da se sozida vojaška kopeljnica v peščanskih toplicah na Ogerskem. — Kdor praša po dobičku, ki ga ponuja ta loterija? temu damo vesel odgovor, da 300.000 gold. a. v. v vsem skupaj bo mati Fortuna (mati Sreča) iz te loterije med tiste razdelila, ki bojo srečne loze (srečke) imeli. Kdor bo tako srečen, da ga zadene prva dobivka, bo dobil 70.000 gold., — za njo pa prihaja še veliko imenitnih dobivk po 30.000, 20.000, 15.000, 10.000, 8000, 6000, 5000, 4000, 3000, 2000, 1000 gold. in tako dalje noter doli do 10, 8, 6 in 4 gold. V vsem skupaj je 4530 dobivk, s kterimi je založena ta loterija, in ki se bodo vzdignile 12. dan letošnjega majnika. En loz veljá 3 gld. nov. dn. Lozi so naprodaj pri vseh ces. davkovskih kasah, po vseh poštnijah in v mnogih štacunah; vseh skupaj se jih bo izdalo 270.000. Čigar loz je kaj zadel, dobí svoj dobiček izplačan 14 dní po vzdigovanji, pa ne drugač kakor da nazaj dá loz, in ne drugje kakor pri tisti kasi na Dunaji, ki jo ces. ravnarstvo loterijskih dohodkov nalaš za to postavi. Ker so dobitki podverženi štampeljnu, se mora štampeljska marka, primerna zadetemu znesku, prilepiti od zadi na loz, kteri je kaj dobil; kdor nima druge priložnosti dnarja vzdigniti, ga more tudi po pošti dobiti iz Dunaja. — Hajd! dragi braveci, čez loze! „Kdor ne vaga, je brez blaga“ — pravi star pregovor — al tukaj veljá še drug blag namen: sila nesrečnim ljudem, bližnim našim, ki so zgubili pamet, al kterim je nezgoda sluh in besedo odrekla, podeliti podporo, da se jim žalostni stan olajša.

Iz Štajarskega. Železnica, ki bo peljala iz Pragerskega v Kanižo, se bo začela še ta mesec.

Iz Tersta. Z našo železnico je križ. Do Nabrežine se ni moč po nji peljati in navadni vozovi jo morajo po drugi poti nadomestovati. Silni sneg, popred pa neprehoma dež sta razmočila zemljo tako, da se med Barkolo in Grinjano tikama železnice gora udera; pa tudi cesta sama je tukaj tako pokvarjena, da bo treba tū jo popolnoma predelati, kar pa ne bo tako hitro storjeno.

Iz Marskega. Goveja kuga se razširja pri nas od tedna do tedna bolj. Dosihmal je v 31 vaseh v 46 hlevih 167 goved zbolelo, izmed kterih jih je poginilo 44, pobili so jih 157, ozdravilo se jih je le dvoje, in dvoje jih bo

še prebolelo. — Okoli Dunaja so se je že zlo odkrižali. Al v Šlezii na Pruskem se razširja kuga čedalje bolj; spet se je pritepla v 3 kantone; v okolici vratislavski (Breslau) je tako huda, da je več vasi popolnoma zaprtih; v vsako vas gré vsaki dan po 20 do 40 vojakov z oficirjem, da se vstavijo okoli vasi in ne pusté nobene živine ven, nobene noter. — Saksonska vlada je oestro prepovedala, da ne sme nobena živina iz Českega na Saksonsko; kdor se pregreši zoper prepoved, plača 10 do 100 tolarjev ali pa pride v ječo.

Iz Krakova 27. dec. — Tukajšni vradni časnik nanašanja važen razpis gosp. ministra notranjih oprav do deželnega poglavarstva od 20. decembra, v katerem gledé na okoljšine in potrebe deželne razlaga političnim vradnijam, kterega jezika se imajo posluževati v svojih opravilih. Ena prvih reči — pravi gosp. minister v tem razpisu — je, da si cesarske kancelije prizadevajo, zaupanje ljudstva vživati. To se pa drugač doseči ne more, kakor s tem, da kancelije, ki imajo z ljudstvom opraviti, z njim govoré v njegovem jeziku in mu tudi dopisujejo v njegovem jeziku, ker le po tej poti more vradnik vse ljudém tako dopovedati, kakor je treba. Napočna in vzajemni razumevnosti nasprotna navada, ljudem pisma v nemškem jeziku pošiljati, ki nemškega jezika ne razumejo in ki si morajo še le tolmača iskati, da jim pismo razloži, je, ne gledé na mnoge druge napake, po dozdanjih skušnjah dostikrat kancelijam za tega voljo več opravila dala, ker zakotni pisaci nevednim ljudém lahko černo namesto belo iz pisma povedó in jih tako zapeljejo, da si dajo po takih pisacih pisanja do gosposk v rečeh napravljati, ki so jasne že same po sebi ali pa popolnoma dognane, le da si krajcar zaslužijo. Zlasti takrat, ko imajo cesarske gosposke s občinami (srenjami) in s župani opraviti, je posebno treba, da se gosposka in županija prav razume in se tako odpravijo vse berklarije zakotnikov. H koncu pa pravi omenjeni ministerski razpis, da za svoje notranje opravke in med seboj se imajo politične gosposke vedno nemškega jezika posluževati in nobenega drugega. — Upati je, da ta postava bo tudi v vseh družih deželah našega cesarstva veljavo zadobila, kjer je enaka potreba kakor v Galicii, — tedaj tudi v slovenskih deželah.

Iz Benetk 25. dec. Danes je sam Bog odvern timer grozno nesrečo, ki bi se bila v veliki cerkvi sv. Marka gotovo zgodila, ko se je težek četverovogelen kamen z stropa sprožil in s strašnim ropotom poleg prižnice v cerkev padel, kmali potem, ko so njih eminencija patrijarh odpridigovali in leco zapustili. K sreči ravno takrat ni bilo nobenega človeka okoli prižnice.

Iz Francozkega. Iz Pariza. Kar je prišel v zadnjem našem listu lanskega leta omenjeni spis „Papež pa kongres“ na dan, kateri s prederzno roko sega po papeževi svetni oblasti in hoče, naj bi sv. Oče vprihodnje le bili samo župan rimskega mesta in pa penzionár katoliških vlad, se na Francozkem pa tudi skor v celi Evropi nič drugega ne govori kakor od te, od nekterih preklinjane, od družih močno hvaljene brošure, ktere dosihmal cesar Napoleon še ni zatajiti dal, tedaj on še zmiraj za njenega očeta veljá. Berž potem je rimska vlada po svojem poslancu v Parizu vprašala francozko vlado: kako in kaj je s tem spisom? Tudi avstrijska, španjolska in napolitanska vlada so enako vprašanje zastavile. Minister Valevski je vse lepo potolažil, rekši jim, da „dokler bo on minister, se francozka vlada ne bo nikoli ravnala pobesedah tega spisa“. Koliko veljavo ima pa to zagotovilo, bojo vlade tako dobro vedile kakor ves drug svet, kateri vé, da Napoleon je cesar in si sam minister ob enem; vsi njegovi ministri so le cesarjevi sekretarji. Vendar poslednje novice iz Pariza zagotavljajo, da zavolj teh ho-

matij, ki jih je napravila omenjena brošura, se kongres ne bo razderl, ampak le za nektore dni zakasnil, — da kardinal Antonelli pride v zbor, in da angležka, ruska, pruska, švedska in sardinska vlada bojo podpirale francozko. — Da je omenjena brošura, ktere se je samo v Parizu berž 43.000 iztisov poprodalo, v papeževe dežele (Romagno) pa je je šlo kot listja in trave, na Francozkem zlasti med duhovščino velik hrup napravila, si lahko vsak sam misli. Škofje so pisali berž pastirske liste, al noben časnik se jih ne upa natisniti, ker tiskarska postava jim stopa oestro na pete. Časnik „Univers“, ki se je edini vzdignil zoper ta spis in je med drugim rekel, da — ako se to zgodi, kar bukke te zagovarjajo, „bodo prišle strašne prekucije in naše stoletje bo zapustilo naslednikom našim strahú in groze brez konca in kraja“, je bil vdrugič posvarjen; še enkrat, in zakljenkalo mu bo. Škof orleanski je svoj pastirski list premenil v „pismo katoličana“, in v tej podobi so ga natisnili nekteri časniki. Najhuje govori škof v tem pismu zoper milošnjo, ki jo imajo po omenjeni brošuri katoliške vlade papežu dati ter pravi: „Kaj, ubogajme! Oj, če papež kadaj tako deleč pride, da bo milošine potreboval, jo bo z večjo častjo vzel iz rok ubogih kakor iz Vaših. 500 škofov, ki so se po celem svetu za papeža oglašili, bo že spravilo dnar za njegove potrebe skupaj, in ako bi treba bilo, bo katoliški svet mu tudi vojakov dal“. Pravijo, da cesar Napoleon bo zdaj le pazil: ali bi s svojimi nameni na Francozkem utegnil več zgubiti kakor z osvobodnim Rimom si pridobiti — in po tem bo ravnal. Govor, ki ga je imel na novega leta dan do poslancov tujih vlad, in kterega je ves svet radovedno pričakoval, je krotak, da je kaj. „Hvala lepa — je odgovoril papeževemu poslancu, ki po stari navadi v imenu vseh družih srečo voši cesarju — za Vaše vošila; srečnega se čislam, da Vas danes spet opomniti morem, da, dokler je vlada v mojih rokah, sem vedno spoštoval stare pravice. Tudi Vas prosim prepričanim biti, da si bom vedno prizadeval — kolikor bo v moji moči — zaupanje in mir svetu dati“.

Pogovori vredništva. Gosp. Jak. Saj. v Kl: Prejeli vse in oddali. — Gosp. prof. J. T. na R: Hvala lepa za poslano; sicer pa nas bo in gotovo vse brave našega lista serčno veselilo, ako bote spolnili, kar nam je pisemce Vaše obljubilo. „Novice“ so že adresirane.

Kursi na Dunaji

31. decembra 1859

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrijami.
5% obligacije od leta 1859	Kreditni lozi po g. 100 . g. 105.25
v novem dnar. po 100 g. g. 68.—	4 1/2% Teržaški lozi po 100 „ 124.—
5% nar. posojilo od l. 1854 „ 79.50	5% Donavske parabrod-
5% metalike „ 72.80	ske po g. 100 „ 101.50
4 1/2% „ „ 64.50	Knez Esterhazy. po g. 40 „ 83.—
4% „ „ 57.50	Knez Salmove po g. 40 „ 41.—
3% „ „ 43.50	Knez Palfyove po g. 40 „ 38.50
2 1/2% „ „ 36.—	Knez Claryove po g. 40 „ 36.25
1% „ „ 14.—	Knez St. Genoisove po g. 40 „ 38.50
Obligacije zemlišn. odkupa.	Knez Windischgrätz. po g. 20 „ 23.—
(po 100 gold.)	Grof Waldsteinove po g. 20 „ 28.50
5% doljno - avstrijsanske g. 91.—	Grof Keglevičeve po g. 10 „ 15.50
5% ogerske. . . . „ 74.25	Denarji.
5% horvaške in slavonske „ 73.—	Cesarske krone g. 17.—
5% krajske, štajarske,	Cesarski cekini „ 5.89
koroške, istrijanske „ 76.—	Napoleondori (20 frankov) „ 9.93
Deržavni zajemi z lotrijami	Souvraindori „ 17.05
Zajem od leta 1834 po 250 „ 367.—	Ruski imperiali „ 10.15
„ „ „ 1834 petink. „ 365.—	Pruski Fridrikdori „ 10.65
„ „ „ 1839 „ 122.—	Angleški souvraindori „ 12.45
„ „ „ 1839 petink. „ 115.50	Louisdori (nemški) „ 10.10
4% narodni od leta 1854 „ 112.75	Srebro (azijo) „ 24.—
Dohodkine oblig. iz Komo „ 16.75	